

Gérard de Nerval

MYRTHO

Na tebe myslím, Myrtho, božské okouzlení,
Na hrdý Posillip, tisíců ohňů květ,
Tvé čelo světlem svým zaplavil Orient,
Zlato a hrozny splet v tvých vlasech na temeni.

Tam z tvého poháru svou opilost jsem pil,
Tak jako záblesky tvých očí úsměvných,
Tam Iakchos viděl mě modlit se ve zdech svých,
Když synem Řecka být vděk Múz mi dovolil.

Vím proto také proč se vulkán otevřel...
Ty jsi jej vzbudila včera svým dotekem,
Popel se náhle vznes a horizont zastřel.

Normanský hrabě tříšť tvých bohů svrh na zem,
Snítky vavřínu však, zvedlé Virgiliem,
S bledou Hortensíí spjal vánek, myrťou chvěl.

ARTEMIS

Třináctá se vrací... Je však pořád první;
Je stále Samotna, – možná pouhý moment:
Neboť jsi Královnou, Ty!, první – poslední?
Jsi Král, ty, Opuštěn – ty, poslední amant?...

Miluj milující z kolébky do rakve;
Ta, již jsem miloval, miluje mě něžně;
Je to Smrt – je Mrtvou... Rozkoš! Ó nemožné!
Růže, kterou drží, je *Růží smrti* tvé.

Svatá z Neapole, tvé ruce – plameny,
Srdce růže lila, svaté Guduly květ:
Našel jsi zde svůj Kříž Obloh opuštěných?

Růže, opadávej! Bůh je terčem hany:
Bílý stíne, klesní, nebe začlo hořet:
– Světící všech světíc je svatá Pustiny!

MYRTHO

Je pense à toi, Myrtho, divine enchantresse,
Au Pausilippe altier, de mille feux brillant,
À ton front inondé des clartés d'Orient,
Aux raisins noirs mêlés avec l'or de ta tresse.

C'est dans ta coupe aussi que j'avais bu l'ivresse,
Et dans l'éclair furtif de ton œil souriant,
Quand aux pieds d'Iacchus on me voyait priant,
Car la Muse m'a fait l'un des fils de la Grèce.

Je sais pourquoi là-bas le volcan s'est rouvert...
C'est qu'hier tu l'avais touché d'un pied agile,
Et de cendres soudain l'horizon s'est couvert.

Depuis qu'un duc normand brisa tes dieux d'argile,
Toujours, sous les rameaux du laurier de Virgile,
Le pâle Hortensia s'unit au Myrthe vert!

ADRIENA

Autor *Sylvie* je zamilován do herečky Aurelie, kterou chodí každý večer obdivovat do divadla. Jednou v noci v něm noticka v novinách („Slavnost venkovské kytice“) probudí „dalekou ozvěnu prostínek slavností v mládí“ v kraji Valois, který zůstal drahý jeho srdci. Připomíná kouzelný tanec před starým zámkem. Avšak atmosféra se nepostřehnutelně proměňuje s proměnami světla a výjev nabývá tajemné a básnické symboliky (II. kap.). *Je to opravdu vzpomínka?* Nerval sám na začátku následující kapitoly hovoří o „napolo sněné vzpomínce“ a dodává: „Tato neurčitá a beznadějná láska k herečce ... měla své zřídlo ve vzpomínce na Adrienu, noční květ, rozkvetlý v bledém měsíčním svitu... Milovat řeholnici v postavě herečky!... A kdyby to tak byla táž žena! To by se z toho člověk zbláznil!“ (*Sylvie – Aurelie*)

Viděl jsem v duchu¹ zámek z doby Jindřicha IV.² s hrotitými věžemi, pokrytými břidlicí, a s červenavým průčelím, jehož rohy byly zubovitě ozdobeny žlutými kameny, veliké zelené prostranství, obklopené jilmami a lipami, jejichž koruny proráželo zapadající slunce svými plamennými šípy³. Děvčata tančila ve sboru na trávníku, zpívající staré písně, jimž se naučila od svých matek a jejichž řeč byla tak přirozeně čistá, že člověk cítil, že opravdu je v tom starém valoiském kraji, v němž přes tisíc let bilo srdce Francie.

Byl jsem jediný hoch při tom tanci, k němuž jsem přivedl svou družku, ještě zcela mladičkou Sylvii⁴, čilá a svěží děvčátko ze sousední vísky, černoookou dívku s pravidelným profilem a s pleť mírně osmahlou...! Miloval jsem jenom ji, viděl jsem jenom ji – do té doby⁵! Skoro jsem si v kruhu tanečnic ani nevšiml vysoké a krásné světlovlásky, již říkali Adriena. Najednou se podle tanečních pravidel Adriena octla sama se mnou uprostřed kola. Byli jsme stejné postavy. Vyzvali nás, abychom se políbili, a tanec i sbor zavířil živěji než dosud. Když jsem jí dával ten polibek, neubráníl jsem se, abych jí nestiskl ruku. Dlouhé, stočené prstence jejích zlatých vlasů⁶ se lehce dotkly mých lící. Od té chvíle se mne zmocnil jakýsi neznámý zmatek⁷. – Krásná Adriena měla zazpívat, aby získala právo na návrat do tanečního kola. Všichni si kolem ní posedali a ona hned svěžím a silným hlasem, mírně zastřeným jako u všech dívek z toho mlhavého kraje, zazpívala jednu z těch starých romancí, plných melancholie a lásky a vypravujících vždy o neštěstích nějaké princezny, vězněné ve věži otcem, který ji trestá za její lásku. Nápěv byl za každým odstavcem zakončen těmi chvějivými trylky, jež tak výrazně zpívávají mladé hlasy, když modulovaným chvěním napodobují třesavý hlas stařen.

Zatímco zpívala, stín se snašel z velikých stromů a záře vycházejícího měsíce dopadala jenom na ni⁸, osamocenou uprostřed našeho pozorného kola. – Zmlkla a nikdo se neodvážil přerušit mlčení. Trávník byl pokryt lehkými zhoustlými parami, které kutálely své bílé vločky po hrotech trav. Myslili jsme si, že jsme v ráji⁹. – Konečně jsem vstal a rozběhl jsem se k zámecké zahradě, kde rostly vavříny, pěstěné ve velikých jednobarevných majolikových nádobách. Přinesl jsem dvě vavřínové větévky, spletené ve věnec a svázané stuhou, a položil jsem na Adrienu hlavu tuto ozdobu, jejíž lesklé listy zasvítily v bledých paprscích luny na jejích světelných vlasech. Podobala se Dantově Beatrici, která se usmívá na básníka, bloudícího po okraji posvátných míst¹⁰.

Adriena vstala. Vzpřímivši své štíhlé tělo, půvabně se nám uklonila a odběhla do zámku. – Řekli nám, že je to vnučka jednoho z potomků rodiny, spřízněné s bývalými francouzskými králi; v jejích žilách proudila krev rodu Valois. Pro ten slavnostní den jí dovolili účastnit se našich her; neměli jsme ji už spatřit, neboť příštího dne odjela zase do kláštera, v němž byla chovankou.

Když jsem se vrátil k Sylvii, zpozoroval jsem, že pláče. Příčinou jejích slz byl věnec, daný mou rukou krásné zpěvačce. Nabídl jsem jí, že uviji takový věnec také pro ni; ale ona odpověděla, že oň nestojí, protože ho nezasluhuje. Marně jsem se chtěl bránit; neřekla mi, když jsem ji doprovázel k jejím rodičům, už ani slovo.

A když jsem se vrátil nazpět do Paříže ke studiím, odnesl jsem si s sebou tento dvojí obraz něžného, smutně přerušeného přátelství – a nemožné a nejasné lásky, zřídla bolestných myšlenek, jež gymnazijní filozofie ukojit nedovedla.

Jenom Adrienu podoba zůstala vítězná – přelud slávy a krásy, zlahodňující nebo přerušující hodiny přísných studií. – O prázdninách příštího roku jsem se dověděl, že tato krasavice, již jsem sotva zahlédl, byla svou rodinou zaslíbena životu řeholnímu.